

Književna poročila

Pav. Flerè, Babica pripoveduje . . . S 4 slikami. — V Ljubljani 1913. — Natisnila in založila „Učiteljska tiskarna“. 8°, 44 str. Cena ?

Drobna, lična knjižica, po obliki slična Ganglovim, Rapetovim in Slapšakovim spisom za mladino, a ne po vsebini. Deset pravljic je v njej; babica jih pripoveduje mladini. Vsa snov pa je zajeta iz narodnih pripovednih pesmi v Štrekljevi zbirki, ali z drugimi besedami: Flerè pripoveduje v prozi, kar hrani narodna pesem v vezani besedi. Dejal bi, da naj bi se rajši dotične narodne pesmi, če treba v opiljeni in prikrojeni obliki, ponatisnile kot mladinska zbirka, kakor da se prvotna vezana dikcija rahlja in razgrinja v otroško prozo. Vsaj po našem okusu se čuje n. pr. sirota Jerica v pesniški obliki tako iskreno-naivno, da ji ni treba prozaične parafraze. S tem pa ni rečeno, da Flerè kot dober poznavalec otroške duše ni pogodil primerne tona v pričujočih pravljicah. Le zadnji dve, „Svatbe v gozdu“ in „Snubec polž“, bi bili lahko izostali; personifikacij dreves otrok ne more dobro pojmovati, še manj pa, kako se drevesa med seboj ženijo, in polž kot snubec je silno žalostna postava, dasi „je objestno poskakoval (!) po tleh“.

Že o drugi priliki smo omenili, da je treba tudi v mladinskih spisih vestno paziti na jezikovne in pravopisne pravilnosti. Tako n. pr. so nepravilne nedoločne oblike: svet Erazem (11), svetnikov železen bič (11), blažen mož (10), ko se je že prej o njem govorilo; „ker“ običajno ne uvaja samostojnih glavnih stavkov, zato imamo „zakaj“ (po Levcu kot edino pravilno) in „kajti“. Hibe so tudi *okolu*, *zaduhteti*, *natančnejše*; nedosledno je: do *sodnjega* dne, a takoj na to: po *sodnem* dnevu (8). — M. Gasparijeve slike bodo ugajale, posebno na str. 12; oblak, ki na njem spi mrtva sirotica (str. 30), je preveč gost, tako, da spominja na mehko pernico.

J. Wester.

Kjer ljubezen, tam Bog. Igra v enem dejanju. Po Leva Tolstega povesti spisal F. Milčinski. Ljubljana 1913. Založil L. Schwentner. M. 8° 38 str. Cena 50 v.

Med Leva Tolstega „Ljudskimi pripovedkami“ čitamo legendasto povest „Kjer ljubezen, tam Bog“ s tole vsebino: Živel je v mestu čevljar Martin Avdjejič v kletni sobici z edinim oknom na ulico. Znancev je imel obilo. Redkokateri par čevljev v okolici ni bil vsaj enkrat ali dvakrat v njegovih rokah. Dela je bilo mnogo, zakaj Avdjejič je delal trpežno in ni preveč zahteval. Bil je vedno dober človek; na stara leta pa se je začel še bolj približevati Bogu. Že takrat, ko je bil še pri mojstru pomočnik, mu je umrla žena. Po ženi mu je ostal triletni Kapitoška, starejši otroci so vsi že preje umrli. Jedva je fantič odrasel in jel očetu pomagati, je Kapitoško pograbila bolezen in je moral umreti. Pokopal je Martin sina in obupaval tako, da je začel nad Bogom godrnjati. Taka otožnost se je lotila Martina, da je večkrat prosil Boga smrti in mu očital, zakaj ni vzel njega, starca, temveč njegovega ljubljenega edinega sina. Nehal je Avdjejič celo hoditi v cerkev. Nekoč je prišel k njemu od Trojice rojak, starček, ki je romal že osmo leto. Razgovoril se je z njim Avdjejič in mu jel tožiti svoje gorje. Starec ga je tolažil, ga vračal k Bogu in mu velel: „Kupi si evangelij in čitaj, tam spoznaš, kako naj Bogu živiš.“ Ta beseda je padla Avdjejiču v srce. Šel je še istega dne in si kupil novi zakon z debelim tiskom in je začel čitati, in storilo se mu je tako dobro v duši, da je čital vsak dan in vsak večer. In čim več je čital, tem bolj je pojmoval, česa hoče Bog od njega in kako je treba Bogu živeti, in bilo mu je